

Τα Βαθμολογικά Κέντρα: οργάνωση & λειτουργία

Αγγελική (Γιούλη) Χρονοπούλου

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ02 4^{ου} ΠΕΚΕΣ Αττικής

ΠΔΕ Αττικής, 26 Μαΐου 2022

Το Θεσμικό πλαίσιο

- Ό,τι σχετίζεται με την πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση είναι αυστηρού δικαίου (αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων, χωρίς κανενός είδους ευελιξία, χωρίς διαφοροποίηση ανά περίπτωση)
- για λόγους σταθερότητας και ασφάλειας, για τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας και του αδιάβλητου.
- Όσοι/ες εμπλέκονται υπόκεινται σ' αυτό το πνεύμα και το υπηρετούν.
- Αποτελεί συλλογική υπόθεση – είναι ευθύνη όλων μας η συνολική διαδικασία σε όλα τα στάδιά της.

Τα Βαθμολογικά Κέντρα

Με Υπουργική Απόφαση ορίζονται:

- Τα Βαθμολογικά Κέντρα (αριθμός, έδρα)
- Οι Πρόεδροί τους
- Η κατανομή των γραπτών που θα βαθμολογήσουν (πόσα, από ποιες περιοχές – ασφαλώς όχι από τις περιοχές όπου εδρεύουν)

Συνεργασία με:

- Περιφερειακό Διευθυντή/Επόπτη
- Επιτροπή Εξετάσεων Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων
- Δήμο, όπου εδρεύει το Β.Κ. (για καθαριότητα, ενδεχόμενη παροχή υλικών, ενίσχυση υποδομών κλπ.)
- Αστυνομία (για 24ωρη φύλαξη)
- Διεύθυνση σχολικής μονάδας, όπου εδρεύει το Β.Κ.

Τα Ειδικά Εξεταστικά Κέντρα

- Προσαρτημένα στα Βαθμολογικά (εδρεύουν στην ίδια μονάδα, έχουν κοινό Πρόεδρο και Επιτροπή Συντονιστών) ή παραρτήματά τους (εδρεύουν αλλού με άλλον/η Πρόεδρο).
- Κάθε Ειδικό Εξεταστικό μπορεί να εξετάσει μέχρι 81 μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Όσο αυξάνονται οι μαθητές/τριες αυτών των κατηγοριών, τόσο αυξάνονται τα Ειδικά Εξεταστικά.
- Γραμματεία Εξεταστικού Κέντρου (επιμέλεια των πρακτικών θεμάτων: κατανομή αιθουσών, επιτηρητών, καταχώριση βαθμών, κλπ.)
- Σχηματίζονται 3μελείς Επιτροπές εξεταστών/στριών από εκπαιδευτικούς που έχουν διδάξει το μάθημα κατά την τελευταία τριετία και δεν προέρχονται από τα σχολεία των υποψηφίων (εκ των οποίων 1 αναβαθμολογητής/τρια, εάν χρειαστεί).

Τα Ειδικά Εξεταστικά Κέντρα

- Κάθε 3μελής επιτροπή εξεταστών/στριών εδρεύει σε ξεχωριστή αίθουσα.
- Δίνονται οδηγίες από τους/τις Συντονιστές/στριες του μαθήματος για την αξιολόγηση των απαντήσεων.
- Δίνονται οδηγίες για την εξέταση τόσο από τον/την Πρόεδρο του Κέντρου όσο και από τον/την εκπρόσωπο του ΚΕΔΑΣΥ (στενή συνεργασία, προετοιμασία για τον εντοπισμό και ειδικών περιπτώσεων) για τη διαδικασία.
- Φροντίδα για την αντιμετώπιση του άγχους.
- Συνεργασία και με τον/την γιατρό του Β.Κ.

Τα Ειδικά Εξεταστικά Κέντρα

- Έχουν ήδη οριστεί επιτηρητές, που έχουν λάβει οδηγίες από προηγούμενες μέρες.
- Επιτηρητές της προετοιμασίας (όχι της εξέτασης), που δεν προέρχονται από τα σχολεία των υποψηφίων. Αλλάζουν αίθουσες καθημερινά.
- Οι μαθητές/τριες δεν αντιμετωπίζονται με ξεχωριστή επιείκεια, παρά με ό,τι προβλέπεται από τις ειδικές διατάξεις. Ίδια θέματα, ίδιος χρόνος προετοιμασίας (3ωρο).
- Πρόκειται για ισορροπία ανάμεσα στη διαφοροποίηση (της διαδικασίας) και την ισότητα.

Η συνθήκη του κορωνοϊού

- Εφαρμογή μέτρων σύμφωνα με τις εγκυκλίους και τα τρέχοντα υγειονομικά πρωτόκολλα.
 - Υπάρχει πλέον αντίστοιχη εμπειρία.
 - Πολλαπλάσια Κέντρα, εξεταστικά και βαθμολογικά (περιορισμός στο προσωπικό, αύξηση σχετικής δυσκολίας)
 - Ανάγκη για περισσότερες αίθουσες.
 - Απόσταση 1,5 μέτρου για τις αίθουσες προετοιμασίας, αλλά και για την εξέταση.
-

Η συνθήκη του κορωνοϊού

- Υποχρεωτική χρήση μάσκας στις εξετάσεις
 - Αποφυγή συγχρωτισμού
 - Φυσικός αερισμός
 - Καθαριότητα χώρων
 - Οι μη εμβολιασμένοι και μη νοσήσαντες εμπλεκόμενοι προσέρχονται με αρνητικό τεστ.
-

Τα Βαθμολογικά Κέντρα

Με απόφαση του/της Προέδρου του Β.Κ.
ορίζονται:

- Τα μέλη της Επιτροπής του Β.Κ., μέχρι 18 (ανάλογα με τον αριθμό των γραπτών), από τα οποία το ένα ορίζεται ως αντιπρόεδρος συνολικά και ανά μάθημα (έχουν διδάξει το μάθημα τον τελευταίο χρόνο) – συνήθως δύο για κάθε μάθημα.
- Ως μέλη μπορούν να ορίζονται Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου ή εκπαιδευτικοί λειτουργοί Δημοσίων Λυκείων με βαθμό Α΄ των κλάδων των οποίων τα μαθήματα εξετάζονται.
- Τα μέλη της Επιτροπής κάθε Β.Κ. είναι και συντονιστές/στριες των βαθμολογητών/τριών για τα αντίστοιχα με την ειδικότητά τους εξεταζόμενα μαθήματα.
- Επίσης, μπορούν να ορίζονται ως αναβαθμολογητές, εφόσον παραστεί ανάγκη αναβαθμολόγησης.

Τα Βαθμολογικά Κέντρα

Με απόφαση του/της Προέδρου του Β.Κ. ορίζονται:

- Ο/η Γραμματέας της Επιτροπής του Β.Κ. και μέχρι τρεις (3) βοηθοί γραμματείς.
- Πρόκειται για πρόσωπα – κλειδιά, με πολύ σημαντικό ρόλο.
- Είναι υπεύθυνοι/ες για όλη τη διακίνηση των γραπτών και την καταχώριση της βαθμολογίας.
- Το επικουρικό προσωπικό (εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό) για την υποβοήθηση της επιτροπής στο έργο της, ανάλογα με τον αριθμό των υποψηφίων.
- Τακτοποίηση, ανακάτεμα γραπτών, καταγραφή βαθμών, έλεγχος κλπ.
- Εξασφάλιση της αποφυγής λαθών.
- Στην επιλογή του επικουρικού προσωπικού υπάρχει πνεύμα συνέχειας και ανανέωσης (ένα μέρος παλαιοί/ έμπειροι, ένα μικρότερο μέρος καινούργιοι).

Τα Βαθμολογικά Κέντρα

Με απόφαση του/της Προέδρου του Β.Κ. ορίζονται:

- Οι αναγκαίοι βαθμολογητές: εκπαιδευτικοί Δ.Ε. της οικείας ή όμορης Δ/νσης και κατά προτεραιότητα από αυτούς που έχουν διδάξει το οικείο μάθημα στην τελευταία τάξη του ΓΕΛ για ένα τουλάχιστον σχολικό έτος κατά την τελευταία τριετία.

Οι βαθμολογητές/ τριες

- Υποχρεωτική η συμμετοχή τους για τουλάχιστον 60 γραπτά (εκτός από ασθένεια – χαρτί από δημόσιο νοσοκομείο ή Κέντρο Υγείας).
- Οι αναβαθμολογητές/τριες είναι είτε μέλη της Επιτροπής του Β.Κ. είτε επιλέγονται μεταξύ των βαθμολογητών με μεγαλύτερη εκπαιδευτική εμπειρία και αξιοπιστία.

Οι Συντονιστές/στριες των μαθημάτων

- Μεταφέρουν στους/στις βαθμολογητές/τριες οδηγίες της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων.
- Παρακολουθούν τη διαδικασία βαθμολόγησης και παρεμβαίνουν, όταν κριθεί αναγκαίο, ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή σύγκλιση στην αξιολόγηση των βαθμολογητών/τριών.
- Επιβλέπουν τη διαδικασία της βαθμολόγησης (τον ρυθμό, την ποιότητα, την ύπαρξη ή όχι αποκλίσεων).
- Βρίσκονται σε συνεχή επαφή με τους βαθμολογητές, βρίσκονται με βάρδιες καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του Β.Κ. σ' αυτό.
- Καλούν τους/τις βαθμολογητές/τριες για συνεργασία και τυχόν υποδείξεις με καλό τρόπο.

Οι Συντονιστές/στριες

Γι' αυτό, κριτήρια για την επιλογή τους είναι:

- η εγκυρότητα, η γνωστική επάρκεια, η αξιοπιστία
- η εμπειρία, η ευδόκιμη θητεία στο Βαθμολογικό
- ο χαρακτήρας, η επικοινωνιακή ικανότητα, η αποδοχή τους από τους συναδέλφους
- η συνεργατικότητα, η συναινετική διάθεση, η ευγένεια, η θετική καθοδήγηση

Οι Συντονιστές/στριες

- Συνήθως αναλαμβάνουν και το κύριο βάρος της αναβαθμολόγησης.
- Είναι παλιοί και νέοι:
- συνέχεια, εμπειρία, ανανέωση, διαδοχή.

Αρχές λειτουργίας των Β.Κ.

- Βασικό μέλημα η απρόσκοπτη, ομαλή, αδιάβλητη διεξαγωγή των εργασιών.
- Προετοιμασία αρκετές μέρες πριν την έναρξη – προγραμματισμός.
- Συντονισμός μεγάλου αριθμού ατόμων (σε διάφορες θέσεις) ~700.
- Εξασφάλιση συλλογικότητας.
- Πνεύμα ευθύνης.
- Καλό κλίμα συνεργασίας – απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία του Βαθμολογικού Κέντρου.

Οι ασφαλιστικές δικλίδες

- Η πειραματική βαθμολόγηση (το απόγευμα της επόμενης ημέρας)
- (Η λειτουργία εργαστηρίων αξιολόγησης και εν όψει των εξετάσεων, από ΣΕΕ)
- Οι οδηγίες της Κεντρικής Επιτροπής (ακόμη και μετά την πειραματική βαθμολόγηση, αν χρειαστεί)
- (Η κανονική βαθμολόγηση αρχίζει μετά τις 12.00 το μεσημέρι της μεθεπομένης)
- Η διαμόρφωση κοινών κριτηρίων
- Οι οδηγίες της Επιτροπής των Συντονιστών/στριών
- Η ύπαρξη μίνιμουμ χρόνου παράδοσης βαθμολογημένου πακέτου
- Η διαρκής εποπτεία της βαθμολόγησης.

Οι ασφαλιστικές δικλίδες

- Η μεταξύ των βαθμολογητών/τριών ανταλλαγή γνώμων, η ζύμωση, η ώσμωση
- Η καταφυγή στην Επιτροπή για βοήθεια, συμβουλή
- Η εμπειρία των βαθμολογητών/τριών (σε μεγάλο βαθμό)
- Η συσσωρευμένη συλλογική πείρα πολύ σημαντική για τους νεοεισερχόμενους εκπαιδευτικούς
- Η αίσθηση ευθύνης
- Η αποφυγή προσωπικών προκαταλήψεων, ακροτήτων επιείκειας ή αυστηρότητας
- Η ύπαρξη υγιούς αγωνίας για την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής αξιοπιστίας.

Οι ασφαλιστικές δικλίδες

- Η υποχρέωση εδώ και πολλά χρόνια να δηλώνεται ο βαθμός κάθε επιμέρους ερώτησης.
- Το γεγονός ότι οι βαθμολογητές/τριες αγνοούν τι γραπτά διορθώνουν (αν εξετάζεται συγγενής τους σε επαρχία ζητούμε να το ξέρουμε ώστε να μη διορθώσει, ίσως να γνωρίζουν γενικά την περιοχή, ώστε να μην έχουν συγγενείς από εκεί).
- Ο εντοπισμός και η διόρθωση των όποιων τυπικών λαθών (αθροίσματα, κλειστού τύπου ερωτήσεις).
- Οι διαρκείς διασταυρώσεις και οι έλεγχοι.
- Δεν υπάρχει περίπτωση να γίνει τυπικό λάθος.

Οι ασφαλιστικές δικλίδες Η αναβαθμολόγηση

- Η παραπομπή στην αναβαθμολόγηση (διαφορά άνω των 12 μονάδων) αποτελεί μια ακόμη ασφαλιστική δικλίδα.
 - Η εγγύηση των αναβαθμολογητών/τριών.
 - Εδώ και πολλά χρόνια υπολογίζονται οι δύο ανώτεροι βαθμοί – λειτουργεί υπέρ του αναβαθμολογούμενου μαθητή.
 - Υπήρξαν αρκετές αλλαγές στην αναζήτηση του δικαιότερου / ορθότερου τρόπου υπολογισμού (π.χ. οι δύο πλησιέστεροι, ο ενδιάμεσος, κλπ.).
 - Σταδιακά, πάντως, μειώνεται το ποσοστό αναβαθμολόγησης. Σε κάποια μαθήματα είναι μηδενικό. Καλύτερες και ακριβέστερες οδηγίες & διατυπώσεις θεμάτων.
-

Προβληματισμοί

- Όλα τα παραπάνω στο πλαίσιο του ανθρωπίνως δυνατού.
- Δεν μπορεί να επιτευχθεί ο απόλυτος βαθμός υπέρβασης οποιωνδήποτε αποκλίσεων.
- Παραμένει η σχετική «υποκειμενικότητα», ιδίως στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας & Λογοτεχνίας.
- Υπάρχουν και ελάχιστες περιπτώσεις βαθμολογητών που μπορεί και να τους ζητηθεί να διακόψουν.

Προβληματισμοί Ερωτήσεις

- Για την αντικειμενικότητα της βαθμολόγησης
- Για τον συντονισμό μεταξύ των Βαθμολογικών Κέντρων
- Υπήρξαν σχετικές ερωτήσεις:
 - αν θα μπορούσε να γίνει διαδικτυακή συνάντηση με την ΚΕΕ ειδικά για τη Γλώσσα – Λογοτεχνία
 - αν βαθμολογούν όλα τα Κέντρα με τον ίδιο τρόπο
 - αν η κατανομή μονάδων μέσα στο ίδιο θέμα γίνεται με τον ίδιο τρόπο
 - αν υπάρχει επικοινωνία μεταξύ τους
 - αν μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές βαθμολογήσεις μεταξύ δύο Κέντρων.
- Έκφραση αγωνίας και ανασφάλειας απέναντι στον «άγνωστο βαθμολογητή».

Προβληματισμοί Απαντήσεις

- Δεν υπάρχει θεσμοθετημένος συντονισμός μεταξύ των Β.Κ.
- Υπάρχει μόνον άτυπα μεταξύ Συντονιστών, αλλά βέβαια όχι μεταξύ όλων των Κέντρων.
- Ασφαλώς, δεν μπορεί να υπάρχει άμεση, διαδικτυακή συνάντηση με την ΚΕΕ, αφού τα μέλη της είναι απόρρητα.
- Η πανελλαδική ενοποίηση προκύπτει από τις οδηγίες της ΚΕΕ και από τις λεπτομερείς οδηγίες, που μπορεί να περιλαμβάνουν και την εσωτερική κατανομή των μονάδων ανά ερώτημα.
- Η εγγύηση της κοινής γραμμής προκύπτει από τους Συντονιστές.
- Η εγγύηση της αντικειμενικότητας προκύπτει από τον «άγνωστο βαθμολογητή».

Προβληματισμοί Απαντήσεις

- Δεν θα αποτελούσε κατ' ανάγκην εγγύηση ο πανελλαδικός συντονισμός.
- Θα ήταν άλλωστε πολύ δύσκολη η επικοινωνία με δεκάδες άτομα.
- Αναβαθμολογήσεις προκύπτουν εντός του κάθε Κέντρου, όπου υπάρχει κοινή γραμμή.
- Ωστόσο, μειώνονται διαρκώς οι αναβαθμολογήσεις και στο μάθημα της Γλώσσας – Λογοτεχνίας, που είναι το φύσει δυσκολότερο στο θέμα αυτό.

Η (πολύπλοκη) λειτουργία του Β.Κ.

- Στο Βαθμολογικό Κέντρο εργάζεται ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων (~700).
 - Βαθμολογείται ένα μεγάλος αριθμός γραπτών (~12.000).
 - Καθώς κάθε γραπτό βαθμολογείται δύο φορές (ίσως και τρεις), οι βαθμολογήσεις είναι υπερδιπλάσιες του αριθμού των γραπτών.
 - Επικρατούν δύσκολες συνθήκες «θερμοκρασίας και πιέσεως».
-

Η σημασία, ο ρόλος

- Το Βαθμολογικό Κέντρο συνιστά το τελευταίο κεφάλαιο σε μια μακρά διαδικασία.
- Το πρωτεύον στοιχείο είναι η προσπάθεια του/της υποψηφίου.
- Στο Β.Κ. προκύπτει η απεικόνισή της.
- Είναι ο (χωρίς -κατά το δυνατόν- παραμορφώσεις) καθρέφτης της.
- Απαιτείται και υπάρχει υψηλό αίσθημα ευθύνης όλων των εμπλεκομένων.

Η σημασία, ο ρόλος

- Το Βαθμολογικό Κέντρο είναι σχολείο για τους εκπαιδευτικούς, προσφέρει σημαντική εμπειρία, λειτουργεί επιμορφωτικά και βελτιωτικά.
- Αποτελεί μια αξιόπιστη κοινότητα πρακτικής και μάθησης.
- Συμβάλλει από τη δική του πλευρά στην όλη αξιοπιστία των εξετάσεων.

Η σημασία, ο ρόλος

- Το καλό κλίμα που επικρατεί είναι ταυτόχρονα:
 - προϋπόθεση καλής λειτουργίας
 - αποτέλεσμα της καλής λειτουργίας, αφού, παρά την πίεση και τη βαρύνουσα ευθύνη, στο τέλος κυριαρχεί ικανοποίηση, επειδή το έργο επιτελέστηκε με επιτυχία.

Ευχαριστώ!
Καλή
επιτυχία!

